

Οσίου Θεοδοσίου του εν Σκοπέλω

Το βίωμα της προσευχής

Κατά την σημερινή πρώτη Κυριακή του Τριωδίου, αγαπητοί μου αδελφοί, η Αγία μας Εκκλησία, μεταξύ των άλλων Αγίων, προβάλλει και τιμά τον Όσιο Θεοδόσιο, ο οποίος έζησε στο δεύτερο μισό του 4^{ου} και στις αρχές του 5^{ου} αιώνα. Καταγόταν από την Αντιόχεια και γρήγορα κατανόησε την κλίση του προς την άσκηση και την μοναχική ζωή. Έτσι εγκατέλειψε την οικογένεια και τις κοσμικές μέριμνες και ασκήτεψε στην Σκόπελο της Κιλικίας. Σύμφωνα με το συναξάρι του, *«αποκοίμισε την επιθυμία, τον θυμό, την υπερηφάνεια και τα άλλα άγρια θηρία της ψυχής με την αδιάλειπτο προσευχή και την ψαλμωδία, που την συνόδευε με χειρωνακτική εργασία, έτσι ώστε να προσπορίζεται από μόνος του τα αναγκαία και να μπορεί να περιποιείται τους επισκέπτες του...»*¹ Υπήρξε πνευματικό στήριγμα για τους μαθητές του μοναχούς και όσους προσέτρεχαν στην αγάπη του, ενώ η αγιότητά του ήταν τόσο θαυμαστή ώστε, με την δύναμη του Θεού να επιτελεί εν ζωή θαύματα.

Από τον Οσιακό βίο του Αγίου Θεοδοσίου, θα σταθούμε στην μέθοδο που χρησιμοποιούσε για την αντιμετώπιση των αμαρτωλών έξεων της ψυχής του, η οποία, όπως είδαμε, ήταν η προσευχή. Η προσευχή είναι χάρισμα του Θεού προς τον άνθρωπο, με το οποίο καθίσταται εφικτή η διαρκής μεταξύ τους επικοινωνία. Είναι δε αναπόσπαστο τμήμα της πνευματικής ζωής, καθότι, χωρίς αυτή δε μπορούμε να ομιλούμε για εν Χριστώ ζωή. *«Η προσευχή μαρτυρεί, κατά τρόπο ζωντανό και εναργή, ότι πορευόμαστε την οδό της πνευματικής ασκήσεως, υπερνικώντας, μ' αυτήν, όλα τα εμπόδια και όλους τους πειρασμούς της. Αντίθετα, η απουσία ή η εγκατάλειψή της ταυτίζεται με την νέκρωση της πνευματικής ζωής...»*²

Η προσευχή, λοιπόν, δεν είναι θρησκευτικό καθήκον προσαρμοσμένο στα πλαίσια μιας τυποποιημένης εκκλησιαστικής ζωής. Είναι η ίδια τρόπος ζωής, εκείνου που βιώνει διαρκώς το γεγονός της Εκκλησίας στη ζωή του και εκκλησιαστικοποιεί τον βίο του στην καθημερινότητά του. Είναι μία επιλογή ζωής που δρομολογείται είτε κοινοτικά, στο πλαίσιο της κοινής λατρευτικής ζωής των μελών της Εκκλησίας, είτε προσωπικά, στο πλαίσιο της ανάγκης του καθενός να στραφεί εντός του για να συναντήσει το Θεό. Ο κάθε τρόπος έχει την αξία και τη σημασία του. Στην πρώτη περίπτωση το Σώμα της Εκκλησίας, ο λαός, ενώνεται με την κεφαλή Της, τον Κύριο Ιησού, καθότι ο ίδιος διακήρυξε ότι *οὐ εἰσὶ δύο ἢ τρεῖς*

¹ Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας, Τόμος 6^{ος}, σελ. 52

² π. Μιχαήλ Καρδαμάκης, «Ορθόδοξη πνευματικότητα», σελ. 334

*συνηγμένοι εις το εμόν όνομα, εκεί ειμί εν μέσω αυτών*³ Η Εκκλησιαστική κοινότητα, διά της κοινής προσευχής, της κοινής Λατρείας, βιώνει την χάρη των Ιερών Μυστηρίων και γίνεται κοινωνός του Σώματος και του Αίματος του Χριστού, στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Ο έτερος τρόπος είναι ο προσωπικός, ο οποίος δεν μπαίνει σε καλούπια, δεν περιορίζεται σε συγκεκριμένους κανόνες ή χωροχρονικούς περιορισμούς, δεν εξαντλείται σε τυποποιημένα πρότυπα, αλλά έχει καθαρά προσωπικό και ιδιαίτερο χαρακτήρα και διαπνέεται από το μέτρο της αγάπης και του εσωτερικού πόθου του κάθε ανθρώπου να συναντήσει τον Θεό. Είναι ένας τρόπος στον οποίο δε χρειάζονται λόγια πολλά και επιτηδευμένα, αλλά καρδιά φλογισμένη από την αγάπη του Θεού.

Έλεγε ο Αββάς Αγάθων σε ερώτηση, ποιά πολιτεία έχει περισσότερο κόπο: *«Δεν υπάρχει μεγαλύτερος κάματος από την προσευχή στον Θεό. Γιατί, κάθε φορά που ο άνθρωπος θέλει να προσευχηθεί ο διάβολος προσπαθεί να τον εμποδίσει. Γνωρίζει ότι από τίποτα δεν εμποδίζεται τόσο όσο από την προσευχή...»*⁴ Πόσες φορές, αυτήν ακριβώς τη στιγμή, δε νιώσαμε όλους τους εξωτερικούς περισπασμούς, τους πειρασμούς, τις σκέψεις τις βιοτικές, ακόμα και τις πονηρές, να θέλουν να αποσπάσουν τον νου από την μέθεξη της Θείας Χάριτος. Πόσες φορές, αδελφοί μου, δεν καταθέσαμε τα όπλα της προσπάθειας να προσευχηθούμε, νικημένοι από τις προσβολές του διαβόλου. Στο σημείο αυτό και πριν αφεθούμε στην ήττα, να φέρνουμε στο νου μας τον ίδιο τον Ιησού, στο πρόσωπο του οποίου θεμελιώνεται ο προσωπικός χαρακτήρας της προσευχής. Ο Κύριός μας, πολλές φορές απομακρύνθηκε από τους Μαθητές του και αποσύρθηκε στην μόνωση και στην ησυχία της ερήμου. Ήταν εκείνες οι στιγμές που βίωσε και ο Ίδιος τον αμείλικτο πόλεμο του διαβόλου και δέχθηκε τα πλήγματα των πειρασμών, που σκοπό είχαν να Τον κάμψουν, να Τον αποπροσανατολίσουν, να Τον συντριψουν. Κι όμως, άντεξε. Δεν άφησε τον εαυτό του να ξεφύγει από τον σκοπό της προσευχής και κατατρόπωσε τον διάβολο, παρέχοντας στον κάθε άνθρωπο το μέτρο και το υπόδειγμα του αγώνος και της προσπάθειας που χρειάζονται για να έχει η προσευχή αποτέλεσμα και καρποφορία.

Ας κάνουμε, λοιπόν, αγαπητοί μου, την προσευχή προσωπικό μας βίωμα, κάθε στιγμή της ζωής μας. Η δύναμή της είναι τέτοια ώστε να μεταμορφώνει τον εαυτό μας και να μετασκευάζει το περιβάλλον μας. Γιατί είναι σε θέση, στο πλαίσιο της πνευματικής μας ζωής, να εξασφαλίσει και να εδραιώσει την Θεανθρώπινη φιλία και κοινωνία μας. ΑΜΗΝ!

---

³ Ματθ. 18,20

⁴ Γεροντικό, σελ. 13